Oponentní posudek diplomové práce

Autor/ka DP: **Lubomír Butler**

Název práce: **Terénní výuka zeměpisu v Českém středohoří**

Oponent/ka: **Dominik Rubáš**

Hodnotící kritéria	Splňuje bez výhrad	Splňuje s drobnými výhradami	Splňuje s výhradami	Nesplňuje
A. Obsahová				
V práci jsou vymezeny základní a dílčí cíle, které jsou v koncepci práce patřičně rozpracovány. Cíle jsou adekvátně naplňovány.	☐	☒	☐	☐
Práce splňuje cíle zadání.	☐	☒	☐	☐
Studující využívá a kriticky vybírá primární a/nebo sekundární literaturu.	☐	☐	☒	☐
Práce má vymezen předmět, je využito odpovídajících metodologických postupů.	☐	☒	☐	☐
Výstupy výzkumných částí jsou adekvátně syntetizovány a je o nich diskutováno.	☐	☐	☒	☐
V práci je využita odborná terminologie a jsou vysvětleny hlavní pojmy.	☐	☐	☒	☐
V práci jsou formulovány jasné závěry, které se vztahují ke koncepci práce a ke stanoveným cílům.	☐	☒	☐	☐
B. Formální				
Práce vykazuje standardní poznámkový aparát a jednotný způsob citací v rámci práce, je typograficky jednotná.	☐	☐	☒	☐
Studující dodržuje jazykovou normu, text je stylisticky jednotný.	☐	☒	☐	☐
Text je soudržný, srozumitelný a argumentačně podložený.	☐	☐	☒	☐
C. Přínos práce*	☐	☒	☐	☐

Slovní hodnocení práce:

Cílem diplomové práce je vytvoření pracovních a metodických listů ke geografické terénní výuce v Českém středohoří na 2. stupni ZŠ. V teoretické části nejprve autor pojednává o terénní výuce – o jejích formách, výhodách a nevýhodách. Zabývá se též zakotvením terénní výuky v RVP ZV. Zde bych uvítal, kdyby autor (v době revize RVP) např. uvedl, jak je terénní výuka ukotvena v dokumentu Strategie2030+. V další části práce se autor věnuje charakteristice CHKO České středohoří, včetně geologického popisu. Bohužel popis geologické situace oblasti obsahuje některé faktografické chyby (např. „Český masiv se nacházel ke konci

druhohor zcela pod hladinou křídového moře.“). Některá slovní spojení jsou zvláštně formulována (např. „...v tomto období bezolivinických čedičů se ze zemských puklin ozývalo magma...“; „...z Řípu se stala vyhaslá čedičová skála...“). Dále autor popisuje floru a faunu, osídlení oblasti, významné osobnosti či přírodní a kulturně-historické atraktivity. Ve 4. kapitole, nazvané Didaktika, se autor zabývá analýzou cílů v oblasti obsahu učiva a analýzou procesu učení. Pojednává o Brunerově konceptu struktury vědomostí či o Bloomově taxonomii vzdělávacích cílů. Dále jsou zmíněny organizační formy výuky, sociální přístupy ve vyučování, realizace výuky, oblasti základního vzdělávání či průřezová témata. V 5. kapitole se autor zabývá možnostmi realizace terénní výuky v zájmové oblasti Českého středohoří. Popisuje několik vybraných okruhů, a to Bílinský okruh; Z Ústí n. L. do Dolních Zálezlů; Z Velkých Žernoseků přes Kamýk; Ze Žalhostic přes Radobýl do Litoměřic. Autor popisuje přírodní a kulturní zajímavosti na jednotlivých trasách. V další kapitole jsou pro jednotlivé okruhy představeny metodické listy, ve kterých jsou mj. popsány činnosti učitele a činnosti žáků. Kapitola 5.3 se zaměřuje na zpětnou vazbu žáka.

Velká škoda je, že některá z navržených terénních cvičení nebyla realizována v praxi. Z formálního hlediska se mi nezdá vhodné, že autor v textu používá ich-formu (např. v kapitole 1.1, ale i v jiných kapitolách). Co se týká práce s literaturou, autor cituje 23 tištěných publikací, což se mi zdá na diplomovou práci poměrně málo (navíc přibližně polovina citovaných publikací má charakter turistických průvodců). Kapitola 2.2 se opírá pouze o 1 publikaci (Řezníčková, 2012). Chybí mi více literatury z oblasti didaktiky geografie. Internetové zdroje nejsou citovány úplně (jsou uvedeny pouze URL adresy). Některé citace literatury v textu nejsou zcela správné (např. David, 2005 – není zřejmé, o jakou ze 2 citovaných knih autora se jedná a navíc knihy jsou od Davida, Dobrovolné, Soukupa – měli by být citováni všichni 3 autoři nebo David et al.). Nenašel jsem, že by se v textu pracovalo s citovanou knihou Gába et al., 2002. Stejně tak jsem nenašel práci s knihou Petty (2013) či Rapprich (2012). Jestliže má být hlavním cílem diplomové práce vytvoření pracovních a metodických listů ke geografické terénní výuce v Českém středohoří, zdá se mi část věnovaná právě těmto listům poměrně krátká (jedná se vlastně pouze o kapitolu 5.2 – tedy 8 stránek). U navržených aktivit mi chybí zakotvení konkrétních výchovně-vzdělávacích cílů v RVP ZV.

Přes tyto nedostatky shledávám práci jako přínosnou a oceňuji autorův kladný vztah k Českému středohoří a celkově k pobytu ve venkovním prostředí. Terénní výuka je v českém školství využívána nedostatečně a náměty na ni jsou vždy vítány. Diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikační stupeň velmi dobře minus.

Práce splňuje požadavky na udělení akademického titulu Mgr.:	**ANO**
Práci doporučuji k obhajobě:	**ANO**
Návrh klasifikačního stupně:	**velmi dobře minus**

Náměty pro obhajobu:

1. Zkuste lépe definovat výchovně-vzdělávací cíle daných aktivit terénní výuky (zkuste tyto cíle zakotvit v RVP ZV).

2. Jak jste při navrhování výchovně-vzdělávacích cílů jednotlivých terénních cvičení pracoval s Bloomovou taxonomií vzdělávacích cílů, kterou teoreticky popisujete v kap. 4.2?

Datum: 20.08.2023 Podpis: